

večera na hruški. Zato pustita lestvo in odideta na vrt. Ded se je šalil že spotoma:

„Hm, pa ne boš nosil sedaj kar cel teden teh-le copat?“ Deček odkima. Iz dedovega pogleda je spoznal, da bo kmalu očita njegova skivnost.

„Pa z mrežo si se tudi zahomotal kakor v najtrši zimi. Kaj?“

Dinko odvrne, da se je bal čebel.

„Ali si že spoznal, kakšen je čebelni pik, pasja noga?“

„Sem, kaj bi tajil.“

„Predvčerajšnjim, ne?“

„Da.“

„No, vidiš, da vem vse. Junjško si se držal. To me veseli. Tudi tvojemu očetu moram povedati, da že nekaj prebiješ. Vztrajnost je neznanska moč.“

Oba sta bila zadovoljna s prvim rojem.

Potem ni čuda, če so ugibali vaščani, kaj je starejše pri Muhiču: hiša ali uljnjak. Čebelarili so od nekdaj in bodo še v neznano bodočnost.



Prezgodaj!

Spisal *Andrej Rapč.*

I.



astovici je zatrepetalo drobno srčece. Tako mehko-otožno ji je postalo! Nekam v daljavo si je zaželela.

Ta čut gotovo poznaš, ljubi, dobri deček. Ali si že kdaj občutil nekaj boleče-sladkega, ko si se vrnil z velikih počitnic v mesto? Kaj ti ni večkrat, posebno še prvo leto, ko si pustil dom in starše, pa odšel od njih v tuje, nepoznano mesto, k tujim ljudem, nepoznanim tovarišem, na skrivaj prilezla solza v oči? Tako srčno si si zaželel nečesa. Sam si časih nisi vedel razlagati, čemu si pravzaprav žalosten, zakaj se ti je omeglilo oko s solzo. Hrepenenje ti je zaživel v dobrem srčecu. Zagibalo se je in kar najrajši bi bil poletel tja, kjer biva mati, oče, kjer si se igral z bratci in sesticami, kjer si vil prve piščalke iz vrbovih mladik in trgal prve cvetice. Tako mehko ti je bilo ob teh spominih, da ti je morda prilezla zato solza v oko, solza mehkega hrepenenja. Pa bi šel najrajši domov, naj bi bila pot še tako dolga, še tako utrudljiva, zakaj mesto, ki si bival v njem, se ti je zdelo tako tuje, dasi si ga že nekoliko spoznal. Tako veliko se ti je zdelo mesto, tako grozeč velikan, ki je iztegnil svoje roke tja do tihe vasice in te objel. In ta prostranost, ta lepota mesta ti je bila hladna, prevelika. Po skromni hišici si si zaželel, po mali beli vasici, ki ima raztresene hišice po solnčnih brdih kot mehka gnezdeca. Po vaškem zvoniku, kjer si tolikokrat vlekel za zvon, se ti je zahotelo, in tisto mehko čuvstvo v srcu je raslo, raslo tako, da bi skoro ne bil pomislil na nikake

slabe posledice, ampak kar vrnil bi se bil najrajši pod beli krov rojstvene hiše, k žuborečemu studenčku, svojemu prijatelju, k cvetočim poljanam in dehtečemu polju, svojim dobrim znancem. Kajne! Ta čut poznaš. Hrepenenje je po domu.

Umeš drobno srčece lastovice in njeno mehko, sladko-otožno hrepenenje po onih krajih, kjer je bilo mirno, lepo, kjer je vladala človeška ljubezen, kjer žive prijatelji.

Zatrepetalo je drobno srčece lastovici, in zahotelo se ji je po belih hišicah in mehkih gnezdecih tam daleč, onkraj šumečega morja, tam daleč, kjer ji je pravi, mirni dom.

Obletavala je ptička lepe južne kraje. Vsa njih lepota je zatemnela v velikem hrepenenju po domu. Tuj ji je bil južni kras. Zganilo se je v nji ono, kar se polagoma sedaj zgiblje v njenem rojstvenem kraju: pomlad. Hujša in hujša je izkušnjava. — In lastovica je mlada, neizkušena — in hrepenenje po mlačnih vetrovih, belih hišicah, mehkih gnezdecih v domovini — je zmagalo. Zažvrgolela je ptička, razpela peruti in se dvignila. Še enkrat ji je švignil pogled po sedanjem bivališču in hrepenenje jo je zagnalo kot nepremagljiv val na daljno, utrudljivo, nevarno pot. — Domov hiti.

Mehko šumljajo pod njo valovi morja. Šepečejo o tihi sreči onkraj bregov, o cvetočih vrtil in belih hišah pojo. Krepak je polet lastovice, saj jo žene hrepenenje.

Dolga je že pot, ampak bregov še ni videti, rojstnih bregov. Pa naprej, naprej! Perut ji slabi; omaguje že, dviga jo le še hrepenenje. Naprej, naprej! Že se kažejo bregovi. Tam je doma —

Slaba je, izmučena. Naprej! —

Doma je. V lini domačega zvonika počiva. Strmeče, razočarano ji gleda oko naokolo. Kje so cvetoči vrtovi, mehko mlačni vetrovi? —

Pod njo se razgrinja bel prt snega in burja piska okolo lin. Kaj ni še pomladi! Hrepenenje, kaj si lagalo? — —

Povesila je žalostno glavico. Pesem je hotela zažvrgoleti domovini v pozdrav, ampak ne more. Tako je utrujena, tako hudo jo zebe. Glavo je povesila in stresla se je, zakaj burja ne pozna usmiljenja! — —

II.

„Mama, mama!“

Jokaje je priletel drugo jutro Frlinov Petrček v hišo. Mamo je hotel imeti, saj ona, mati, ve povsod pomoči. Ali v sobi ni bilo nikogar. Še parkrat je zaklical otrok, pa potem ves tresoč se pritisnil roko z lastovico k licu, da jo ogreje — siroto. Pod zvonikom, kamor je šel zjutraj zvonit, jo je dobil. Očesca so ji bila še odprta, kljunček je še parkrat odprla in prav narahlo, komaj vidno se je zganila, potem je bila mirna, čisto mirna.

K licu jo je pritisnil, da jo ogreje in kot lešnik debele solze so mu tekle po licu. Dihal je vanjo, ampak nič več se ni ganila. Povesila je glavo in očesca je zaprla. Le skozi malo špranjo je še žalostno svetilo ljubko oko. Vnovič je zaklical mater in zajokal. Odgovora ni bilo, zakaj mati je stopila baš k sosedu.



▷ Veselje mladih dni ◁



K mizi na stol je sedel in razmišljal. Hipoma mu je lice jasno in solz ni več.

„Gor te nesem, da — pod streho. Saj si naša. Vem, da si se izvalila lani v našem gnezdu, pod našo streho. Dobro te poznam, ljuba živalca! Gori pod streho je tako prijetno. Veš, ptička, baš včeraj sem ti nastlal staro gnezdo z mehkim perjem. Jesti ti dam v gnezdo in piti. Tako gorko ti bo ondi. O, ptičica, ti ozdraviš in mi zapoješ kot lani.“ In jo je gledal: „No, daj, poglej me malo. Takoj, takoj; že greva v gnezdo.“

In je šel na podstrešje. Splezal je po tramu do gnezda. Iztegnil je roko, da položi ptičico noter, pa mu je izpodletelo. Omahnil je in padel. Ni se dosti udaril, saj ni visoko padel. Le nosek se je zadel ob tla, da je pokazal rdečo kri. V padcu je mislil le na lastovico; rahlo jo je držal kot zaklad. Še sam bi se bil ujel in nosek bi ne kazal krvi, da ni toliko pazil na ptičko. Kri si je brisal in žalostno gledal zdaj pod strop, kjer je vabilo gnezdo, zdaj na lastovico.

„Kaj pa počneš, Petrček?“ se je oglasila mati v veži.

V hipu je bil pri nji. Jokaje in brisoč rdeč nosek, ji je pravil o ubogi ptički, ki je prišla prezgodaj in je sedaj bolna.

„Ubožica,“ je dejala mati in vzela lastovico v roko. „Nič ni, Petrček, nič! Ne tvoja ljubezen, pa tudi ne njeno rojstno gnezdo, ki si jo vanje hotel zanesti, je ne oživi, zakaj prestala je, mrtva je. Prezgodnje pomladno hrepenenje jo je ukanilo.“

„Zakaj je prišla prezgodaj!“ je zaječal Petrček. Solze so se mu iskrile v prvem pomladnem solnčnem žarku, ki je po dolgem času prodril sivo meglo.



Vranec.

*Kupil bom konjiča vranca
z uzdo pozlačeno,
z grivico na svetlem vratu,
z grivo razpuščeno.*

*„Kaj ti bo konjiček vrani?“
Jahal bom na goro.
„Kaj ti uzda pozlačena?“
Z njo bom zbudil zoro.*

*Tam za goro grad prelep je,
jaz bi rad zanj znal,
kjer se griva v grm zaplete,
tam ga bom iskal.*

*A če čarovnik je v gradu,
z grivo se odel bom,
dražil čarovnika — starca,
biserov mu vzel bom.*

Josip.

